

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

РІК LII Ч. 39. НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, вівторок, 29-го лютого 1944.

No. 39. NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, February 29, 1944. VOL. LII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свободи“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ПІДВИШКА ПОШТОВОЇ ОПЛАТИ З КІНЦЕМ БЕРЕЗНЯ

НЬО ЙОРК. — Після того, як у п'ятницю 25. лютого федеральний сенат ухвалив поновно прийняти податковий закон, заветований президентом Рузвельтом і тимсамим законопроект став законом, директор ньюйорської поштової округи Алберт Голдман проголосив, що в новому податковому законі знаходиться постановою про підвишку поштової оплати. Підвишка буде заведена з днем 26. березня 1944. Оплата буде однакова від усіх листів, місцевих і краєвих, іменно по 3 центи. Підвищена буде теж оплата на поштові воздушні посилки з 6 центів на 8 центів. Тому, що нема 8 центових поштових марок для воздушної пошти, їх саме тепер друкують. Поштова оплата для воздушних посилок, що виносить тепер по 6 центів за половину унції, остане та сама. Зміни зайшли в оплаті пакункових посилок, грошових („моні ордер“), реджістрованих, а значно буде теж підвищена оплата на посилки з післяплатою („Сі Ов Ді“). Подібні постанови будуть видруковані незабаром і їх можна буде дістати в місцевих поштових урядах.

ЗАПОВІДАЮТЬ ОСТАННІЙ ПОДАТКОВИЙ ВИКАЗ.

ВАШИНГТОН. — Предсідник бюджетової комісії в палаті репрезентантів Роберт Л. Дотон потішив податковців, котрі мають клопоти з виповненням складного податкового виказу за 1943. р., що це буде останній податковий виказ в Америці. За пляном, який він пропонує конгресови впродовж двох тижнів, увесь особисто-доходовий податок буде вибираний при виплатах за працю і тому не треба буде виповняти ще окремого виказу в будучності.

ПАЙКОВІ ЗНАЧКИ ВЕЛИЧИННИ ДЕСЯТАКА.

НЬО ЙОРК. — В обігу появилися пайкові значки величини „дайма“. Вони вироблені з нового матеріалу „пластику“ і їх вимінюють власники харчових та м'ясних крамниць за дотеперішні паперові значки, але лише при видаванні решти. Люди хвалять собі нові пайкові значки, бо вони вигідні в торговельнім обороті, подібно, як дрібні гроші.

ПРИГОТОВЛЯЮТЬ БІЛІОНИ НА ПІСЛЯВОЄННУ ПРАЦЮ ПО МІСТАХ.

НЬО ЙОРК. — Приватні промисловці ньюйорської округи вже виготовили пляни на пущення в рух підприємств безпосередно після війни. Кілька біліонів доларів будуть видані упродовж 5 найближчих літ, щоб довести бізнес до нормального стану. Про це говорив посадинок Ля Гвардія у промові по радіо яку передано по цілому краю. На його думку, ньюйорські підприємці, налаштуючи промисел у своїй окрузі, принесуть теж добробут для цілого краю. — Ля Гвардія подав до відома, що цей плян вироблений окремою комісією, яка досі запитувала понад тисяч бізнесменів про їхні наміри, отже це є щось конкретного, а не здогад. Ця тисячка підприємств, що вже готова видати півтора біліона на промислові роботи, є лише малою частиною у загальних плянах, які даліше виготовляються. Крім цього управа міста виготовила від себе плян прилюдних робіт з видатком один біліон доларів.

МИНАЄ НЕБЕЗПЕКА ДЛЯ ПЕРЕВОЗОВИХ КОРАБЛІВ У РОСІЮ.

ВАШИНГТОН. — В 1943. р. Злучені Держави подвоїли свої посилки на підставі Ленд-Лізу до Соевтів, а крім цього перемогли небезпеку від німецьких субмарин. Ця небезпека змаліла тепер до 1 відсотка, замість попередніх 12 відсотків. Про це видав прилюдну заяву Адміністратор Чужинної Економії Лью Т. Кравлі. Він теж виявив, що від жовтня 1941. р. вилано до Соевтів на підставі Ленд-Лізу 8,400,000 тон матеріалів, вартості \$4,243,804,000. В самому 1943. р. ці посилки досягли містості 5,400,000 тон, а в 1942. р. вони обняли 2,800,000 тон.

Воєнна Адміністрація Харчів виявила, що в 1943. році вилано до чужинних країв 11,488,000,000 тон харчів і інших земельних продуктів на підставі Ленд-Лізу. Є це теж подвоєне зусилля в порівнянні з 1942. роком.

ЗГОРІЛА СЛАВНА ЗАБАВОВА ЗАЛІЗНИЦЯ.

БРУКЛІН (Нью Йорк). — Розголошувана як найбільша в світі сценічна залізниця, що возила цілими роками тисячі гостей, що прибували з зілого світу до прибережної купелевої місцевості Коні Айленд, згоріла вночі з суботи на неділю. Вона обіймала цілий міський сквер і тому вогонь прибрав великі розміри. Ніхто, на щастя, не втратив життя, а покалічених є лише 3 члени вогневої сторожі.

Польський режим у Москві небезпечною для дисципліни Аліантів

НЬО ЙОРК. — Пляни Москви, щоб польську армію поза границями її краю піддати під прикази новоіменованого з Москви міністра війни, ближче невідомого генерала Новлі, на місце дотеперішнього польського головного команданта ген. Сосновського, криють велику небезпеку для Аліантів. Таку тумку висловлює військовий критик газети Геральд Трибюн Джордж Філдинг Еліот. Головною постановою, щоб Ноля обняв команду не лише над польськими військами на території Соевтів, але теж і на Близькому Сході та навіть в Англії, є дуже небезпечна. Досі польські війська поза границями Польщі, за винятком новостворених дивізій „польських патріотів“ під Соевтами, оставали під командою польського уряду в Лондоні і боролися побіч англійських та американських вояків в Африці, тепер в Італії та на інших фронтах. Вістка, передана по радіо з Москви, твердить Еліот, скоро рознесеться між польськими вояками і викличе заколот. Захитється лояльність і мораль між вояками, впаде дисципліна. Внаслідок такого настрою треба буде вищорати польські війська з їхніх відповідальних позицій, де їх поставлено тому, що поляків вважають добрими вояками. Вищорання потягне за собою переміни цілих плянів, а це знову принесе опізнення у дотеперішній офензиві. Нації без сумніву використають цю нагоду, порозкидають відповідні летючки поміж польське населення і готово прийти до заколоту навіть на польській землі.

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ЗАПОЧАТКОВАНО ЮВІЛЕЙНИЙ РІК НАРОДНОГО СОЮЗУ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. (Вл. кор. „Свободи“). — В неділю, 27. лютого, Злучені Відділи Українського Народного Союзу Філядельфійської Округи започаткували ювілейний рік У. Н. С. Після ранніх богослужень в українсько-католицькій катедрі відправили панахиду за померлих членів У. Н. С. о. Волянський в православної катедрі о. Санчук, а в церкві на Френк-Форді о. Уляницький. В год. 2. сполудня відбулися в Українській Салі змагання „баскетболу“ дружини У. Н. С. із такоюж дружиною з каледжа св. Василія Великого із Стемфорду із вислідом 62: 55. В 6. год. ввечір відбувся в Українській Салі святочний концерт, виконаний силами Українського Сиротинця під проводом СС. Василянок і панни Анни Матковської як солістки. Концерт відкрив гол. контролор У. Н. С. д-р В. Галан, святочну промову виголосив містопресд. Григорій Герман, а закінчив гол. радний Степан Слобдяк. Щирий довгий привіт прислав пенсильванійський сенатор Джеймс Дж. Дейвис.

Поляки відкидають лінію Курзона

ЛОНДОН. — Польський уряд на вигнання подав британському уряду рішучу відмову прийняти лінію Курзона як основу переговорів між ним і советським урядом. Аліантські дипломатичні круги вважають цей крок уряду Миколайчика за знищення всяких можливостей дальших зносин між ним і советським урядом.

ПОЛЯКИ НА СХОДІ ДАЛІ ГОВОРЯТЬ „НЕ ДАМИ ПОЛЬСКОЙ ЗЕМІ“

КАПРО. — Офіційний орган польської армії на Середньому Сході виступає гостро проти промови британського прем'єра Чорчила й заявляє в передовиці, що поляки не пристануть на помешення Польщі по війні. „Ми просто не хочемо бути зджені ніким, чи вовком, чи медведем. Ми не здаємо й не здамо нічого. Ми не дамо нашої згоди на зменшення нашого краю“. Тут звісно йде за українські й білоруські провінції передвоєнної польської держави.

ЧУТКИ ПРО ЗАПРОШЕННЯ ФІНЦІВ НА ПЕРЕГОВОРИ ДО МОСКВИ

ЛОНДОН. — З нестральних жерел виринула вістка, що московський уряд запросив фінський уряд вислати до Москви своїх представників для мирових переговорів. Супроти великого советського налету на фінську столицю Гельсінкі дальші поступи фінсько-советського зближення здержані.

„ПРАВДА“ АТАКУЄ ГЕРСТА

МОСКВА. — Давид Заславський помістив у „Правді“ гострий виступ проти американського газетного накладця Вільяма Рендольфа Герста. Закладає йому працю на користь Німеччини й Гітлера; мовляв, коли найкращі сини Америки й Англії проливають свої кров проти Гітлера, Герст проливає чорнило, аби розбити проти-Гітлерівську коаліцію.

ШВАЙЦАРІЯ ЗБЛИЖАЄТЬСЯ ДО СОВЕТІВ

ЛОНДОН. — „Дейлі Скеч“ подає вістку, що між Швайцарією й Росією прийде незадовго до навантаження офіційних зв'язків. Як відомо, Швайцарія не мала зо советами офіційних зв'язків до війни. Зміна політики супроти советів, каже „Дейлі Скеч“, є впливовим зростом сили советів та зросту певности в Швайцарії, що по війні совети будуть відігравати в Європі важну роль.

НАСТУП НА НАМУРІ. — Американські вояки в своїй наступі на острові Намурі переслідують побитих японських вояків. Один вояк (на дальшому пляні, в центрі світліни) несе нову зброю, звану „базука“.

ВЕЛИКА ПЕРЕМОГА КОЛО ТРУКА

ПЕРЛ ГАРБОР. — Остаточні підрахунки ворожих утрат коло острова Трука, оперті на найновіші світліни, виказують, що американці знищили там ворогові не менше як 40 кораблів. Американці затопили не 19 японських кораблів, як спершу було подано; а 23, затопили правдоподібно 6, а не 7, та ушкодили 11, а не 9. Разом ворогові зраблено шкоду на 75,000 до 100,000 тон містості.

Бомбовики воєнної флотії й армії били далі по Понапе, Кусаїе, Навру й інших базах на середньому Паціфіку.

Американські нищителі бомбардували порт Рабавл, на Новій Британії, а зараз по бомбардуванню з кораблів налетіли на Рабавл літаки та скинули на нього 112 тон бомб. Ворог не ставив у повітря ніякого спротиву.

Літаки флотії затопили теж два перевозові кораблі коло Кавіенгу, на Новій Ірландії.

АМЕРИКАНСЬКІ ЛІТАКИ НАД ІНДО-КИТАЄМ.

ЧУНКІНГ (Китай). — Американські летуни dokonали низки налетів на японські порти в Індо-Китаю та наробили японцям великих шкід у доках і магазинах. Затоплено в них принаймні три кораблі.

Китайські летуни затопили принаймні 6 японських перевозових кораблів у гирлі ріки Міну, при побережжю Фукіену.

Діяльність китайських військ заставляє японців до відступу в Бурмі.

ДО АНГЛІЇ ПРИВЕЗЕНО ВЕЛИКАНСЬКИЙ КОНТИНГЕНТ АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСЬК.

ЯКИЙСЬ БРИТИЙСЬКИЙ ПОРТ. — На посилення аліантської інвазійної армії генерала Айзенговера привезено сюди під конвоем найбільший контингент американських військ, який колинебудь переїхав Атлантик. Війська мають тепер переходити вишкіл в Британії. Їх перевезено в рекордово короткім часі й без нападів збоку ворожих субмарин.

В ІТАЛІЇ ПОГОДА ДАЛІ ПЕРЕШКАДЖАЄ ОПЕРАЦІЯМ.

АЛЖІР. — Погода далі не дає розвинути більшим воєнним операціям в Італії. Внаслідок дощів можливі тільки менші операції.

Німці почали вживати проти аліантських інвазійних військ, висаджених під Римом, безмоторових літаків.

БОМБАРДУВАЛИ АВГСБУРГ.

ЛОНДОН. — Великі формації британських, канадійських й австралійських бомбовиків виконали в суботу два налети на Німеччину та скинули в них разом 1,800 тон бомб. Бито при тому передусім по місті Авгсбургу й по інших містах південної Німеччини. Бомбардовано теж ворожі бази в Голандії.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ПІД ПСКОВОМ.

ЛОНДОН. — Червона армія заняла в своїм наступі на північному секторі коло 300 сіл та підсунулася на віддаль 15 миль до Пскова.

Московський комунікат говорить теж про нову офензиву коло Нікополя, в Україні, та про розбиття німецької офензиви коло Луцька, що лежить уже на території, що до війни належала до Польщі. Найзавзятіші бої йдуть тепер коло українських міст Гаврилівки й Петрівки.

ВЕЛИКИЙ РЕЙД НА ГЕЛСІНКИ.

ЛОНДОН. — Велика сила советських літаків виконала в неділю великий рейд на Гельсінкі, столицю Фінляндії. Фінські газети подають число літаків у цьому налеті на 600. Люди, що бачили цей рейд та успіли дістати після нього за границю, кажуть, що він знищив 75 процентів усіх домів фінської столиці та що він поширив серед населення справжню паніку.

ПОВАЖНІ УДАРИ ПРОТИ НІМЕЦЬКОГО ЛЕТНИЦТВА.

ЛОНДОН. — Один урядник американських стратегічних повітряних сил в Європі обчислює, що масові бомбардування аліантські німецьких промислових центрів підривають німецьке летництво. Внаслідок цих бомбардувань німецька продукція літаків за місяць зійшла з 2,500 на 1,230. Через те німецьке летництво не може ставити справжнього опору аліантським повітряним операціям.

ПАРТИЗАНИ ТІТА ЗАХОПИЛИ ДАЛЬМАТИЙСЬКІ ОСТРОВИ.

ЛОНДОН. — Кватиря югославських партизанів маршала Тіта подає вістку про заняття ними більшої стратегічно важних островів при побережжю Далматії, на котрих німці назбирали були поважні воєнні припаси. Комунікат каже теж, що американські „літаючі фортеці“ розбили залізничний дворець і фабрику в Загребі, столиці кукольного хорватського уряду.

ШУКАЄТЕ ПРАЦІ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт на 4. стор. „Свободи“.

Комунікат У. К. К.

В СПРАВІ ДАРУ КРОВИ ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА.

Теперішня війна багато відрізняється від попередніх не лише способами воювання, але й способами ратування ранених та недужих, нещасних жертв війни. Увесь поступ, який зробила наука медицини по сьогоднішню днину над зберіганням людського життя — примінюється на перевізних пунктах боєвих ліній та у військових лікарнях, де лікуються наші воїни та моряки.

А між усіма способами, як прикрити при житті та повернути до здоров'я ранених — на першому місці стоїть ратування плазмою крові. Впровадження у жили колючої людини життєдайної рідини спорядженої з людської крові, яка раненим привертає силу боротися зі смертю — є найважливішим способом лікування, вживанням на наших воєнних фронтах. Тому потреба припасів плазми крові є велетенська і безупинно зростає. Начальний лікар американської воєнної флотії Адмірал Рос Т. Мекінтайр заявив, що коли у війні на Тихім Океані всего лиш один відсоток ранених моряків вмирає, то що обставину треба завдячувати плазмі крові, вживаній для лікування.

Кампанія Дару Крові, ведена АЧХрестом, є постійна. По цілій Америці клуби, організації, церкви та цілі національні групи лучаться разом, щоб серед своїх членів зібрати якнайбільше охочих жертвувати свою кров для наших героїв.

Піднялися цього завдання також ми, американці українського роду, щоб спільною жертвенністю ратувати від смерті наших синів, мужів та братів, щоб від себе причинитися до цієї великої акції „братерства крові“, яка об'єднує американський нарід в одну родину, готову жертвувати своєю кров'ю на ратунок власних дітей.

Головна Управа АЧХреста погодилася, щоб акція Дару Крові на території нашої національної групи була ведена під проводом Конгресового Комітету у цьому розумінні, що за його посередництвом наші церкви, установи та громади поведуть якнайширшу пропаганду за жертвенністю крові, а за це А. Ч. Хрест зареєструє її вислід окремо від цілої акції, та проголосить його на спільний кредит усього українського громадянства.

Конгресовий Комітет звертається до усіх наших церковних та громадських установ з проханням, щоб по місцевостях ввійшли зі собою у порозуміння та звернулися до місцевої Централі Дару Крові при АЧХресті по вказівці відносно організування українського тижня, чи дня Дару Крові у їх місцевостях. А після щоб доложили усіх зусиль, щоб участь нашого громадянства була найчисленніша, і успіх певний. Місцеві Централі Дару Крові при АЧХресті мають обов'язок піти аранжером на руку, даючи для їх вжитку пропагандний матеріал та усі інформації.

Подаємо адреси Централь Дару Крові по цих громадах, де є наші організації:

BALTIMORE 2, Maryland. — 8 South Calvert St., telephone Calvert 5959.

BOSTON 16, Mass. — 485 Boylston St., tel. Kenmore 9060.

BROOKLYN, N. Y. — 57 Willoughby St., tel. Triangle 5-8040.

BUFFALO 3, N. Y. — Swan and Washington Sts., telephone Garfield 9215.

CHICAGO 2, Ill. — 5 North Wabash Ave., tel. Wabash 7850.

CLEVELAND, Ohio. — 1227 Prospect Ave., tel. Superior 1800.

DETROIT, Mich. — 450 West Fort St., tel. Cherry 1200.

HARTFORD, Conn. — 310 Pearl St., tel. 7-8251.

MINNEAPOLIS, Minn. — 1807 Lyndale Ave. South, telephone Geneva 5361.

NEW YORK 16, N. Y. — 2 East 37th St., tel. Murray Hill 5-6400.

PHILADELPHIA 2, Pa. — 1424 Walnut St., tel. Pennypacker 3969.

PITTSBURG 2, Pa. — Liberty Ave. at Ferry St., telephone Grand 1680.

ROCHESTER 8, N. Y. — 37 Exchange St., tel. Main 6161.

ST. PAUL, Minn. — 107 East Kellogg Boulevard, tel. Garfield 2893.

За координаційний відділ співпраці з АЧХрестом при Конгресовім Комітеті:

Клявдія Олесницька, гол. — Богдан Катамай, секр.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

А ЧИ ЖАЛУВАЛИ УКРАЇНЦІВ?

Даруйте, що зроблю деяку завагу як довголітній читач „Свободи“. Знаходжу часто новинки в газеті про те, що німці роблять полякам. Я далеко від того, щоб терпіти німцям їхні варварства. Вони показали себе дійсними дикунами. Але не про те мені іде, а про те, що з тих новинок виходило, що газета дуже жалює поляків, а чи вони жалували українців, як були при владі? Тому добре було б подавати новинки про німецькі злочини, але при них і пригадувати, полякам, що вони багато такого сами робили. Я не жалую во-

рогів українського народу, бо вони всі на одно мотилися намотані: німаки, большевики, чи поляки. І є багато наших людей, що так думають як я, тільки мовчать. А як інакше можуть думати? Може я інакше думати, коли мені на постерунку в Товстім застрілили в підступний спосіб польські жандарми одинокого сина Євгена за те тільки, що був щирим українцем, що борюся в рядах Української Армії за свободу і незалежність свого народу? То є такий біль, якого не можна забути, як не може забути ціла українська нація мученичої смерті Басарабової, Біласів і Данилишин і їм

ПАМ'ЯТАЙТЕ ЗА НЕДІЛЮ, 5. БЕРЕЗНЯ, В КАРНЕГІ ГОЛ В НЬО ЙОРКУ

В ТОМУ ДНІ ВІДБУДЕТЬСЯ ВЕЛИЧАВЕ СВЯТО-КОНЦЕРТ В ПАМ'ЯТЬ 50-ЛІТТЯ У. Н. СОЮЗУ. НА НЬОМУ ВИСТУПАТИ З ДОКЛАДОМ ПРО УКРАЇНСЬКУ СПРАВУ ВІЛІЕМ ГЕНРІ ЧЕМБЕРЛІН, ЯКОГО АМЕРИКАНСЬКА КРИТИКА ВИЗНАЄ НАЙКРАЩИМ ЗНАВЦЕМ СХОДУ ЄВРОПЕ.

подібних. Ми знаємо добре, що німці то драбня. Знаємо, що є большевицьке пекло, але й польської пацифікації не можемо забути. І як можна забути? Чи польський уряд у Лондоні знає якесь добре слово про український нарід? Він навіть не знає, що є якась „Західна Україна“, а визнає тільки „східні креси“. Польська преса ще далі плете про „руси-нуф“. Ще досі не навчилася навіть називати наш нарід по людськи.

Я не від того, щоб писати про поляків і Польщу і що там діється. Але добре було б їм пригадувати при тому, як то вони поступали з українцями. Може таки хтось з них читає українську газету, то тоді буде знати, що то думає про них той „почтивий людєк руський“. А той „людєк“ є порядний і добрий, а не доброю і не-порядною була тільки та польська політика, що тепер і Польщу придала. Польським політикам тоді дійсно помішалося в голові, бо інакше не були б допускали до того, щоб в українських кооперативах воєнки та жандарми обливали нафтою муку та різні віктуали, як це було в часі пацифікації, а якби не були дерли подушок з пір'ям в дикунський спосіб, то й не були б порозлітались тепер по світі, як це пір'я з тих подушок по повітрю...

В залученню посилаю мою скромну лепту в сумі \$2 на працю Українського Конгресового Комітету. Посилаю те, що можу.

Андрій Швець,
член і організатор від. 206
У. Н. С.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конгресового Комітету переслали: А. Костів зо збірки, яку перевів о. В. Улянський в укр. катол. церкві в Нортгемтоні, Па., в сумі \$46; о. В. Лотович як жертву від Бр. св. Володимира, від. 169 Провидіння в Джерзі Сіті, Н. Дж., \$20; Г. Кісіль як жертву від. 336 У. Н. Союзу з Клівленду, О., \$10; Юлія Юревич як жертву від. 413 У. Н. Союзу з Ньюарку, Н. Дж., \$5; В. Кашубій з Асторії, Л. Ай., жертвував \$10, а С. Цимбала з Врукліна, Н. Й., \$5.

Впродовж 1942 року Американський Червоний Хрест зібрав 1,250,000 пожертв крові для армії та флотії. Тепер потреба в плазмі з крові є настільки велика, що на 1944 рік має бути зібрано 5,000,000 пожертв крові. Потреба жертводавців крові та фондів на утримання центрів, де збирається кров. Жертвуйте свою частку!

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

Вунсакет, Р. Ай. — В списі проголошених жертводавців має бути по \$1: П. Кичак і Строчкий.

ГЕНЕРАЛ МИКОЛА ВАГУТІН, що розбив німецькі війська генерала фон Манштайна в Україні.

Ми Обоє, Я й моя Жінка, Працюємо в Форстмана

Ми маємо роботи, суцшно потрібні для війни

...роботи, які дають вигляди на час мира!

Що ми розуміємо під тими „виглядами на час мира“? Ось що:

Тепер наша компанія бере участь у праці коло вигнання війни. Ми помагаємо зробити американських воєнків, моряків і моряків найліпше зодіягненими воєвниками в світі.

Але з хвилиною, як війна скінчиться, ми всі будемо мусіти перейти до виробу цивільних матеріялів і виробляти їх далі на тій самій машинерії.

Ми почуваємося досить добре, бо знаємо, що в наших планах по війні не буде треба робити перерви.

FORSTMANN WOOLEN COMPANY.... Фабрики в Пасейк, Клифтон і Гарфілд.

ЩОБ СПОВНИТИ ЯСКЛІД ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧИТЬ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВ'ЯЗКІВ СВІДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВ'ЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ЦІЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОІХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАЙОМИХ.

Старанням Відділів У. Н. Союзу

з метрополитальної округи міста Нью Йорку

— відбудеться —

СВЯТО-КОНЦЕРТ з нагоди 50-ліття У. Н. Союзу в неділю, 5. березня 1944 року

(SUNDAY, MARCH 5, 1944)

CARNEGIE HALL

57th STREET & 7th AVENUE

NEW YORK, N. Y.

Початок концерту в годині 7:30 ввечір.

У ПРОГРАМІ ВОЗЬМУТЬ УЧАСТЬ: ЛЮБКА КОЛЕССА, світової слави піаністка; МИХАЙЛО ГОЛІНСЬКИЙ, славний оперний співак (аккомпаніює панна ОЛІЯ ДМИТРІВ); мішаний хор під управою проф. ЮРІЯ КИРИЧЕНКА. БЕСІДНИКІ: WILLIAM HENRY CHAMBERLIN, визначний американський письменник і журналіст та один з найкращих знавців східно-європейського питання; АНТІН ГЛИНКА, посол Канадського Парляменту; CLARENCE A. MANNING, професор Колумбійського Університету; ДМИТРО ГАЛИЧИН, секретар У. Н. Союзу; СТЕПАН ШУМЕЙКО, редактор „Юкрейнієн Вікал“.

Цей самої неділі перед полуднем будуть відправлені в Нью Йорку Благодарственні Великі Служби Божі, а по Службі Божій пашихи за всіх померлих членів У. Н. Союзу в укр. кат. церкві св. Юра та в укр. прав. церкві св. Володимира. Пороблено старання, щоби були відправлені пашихи теж і по всіх українських церквах Ньюйорської Метрополитальної округи.

Шановні Члени й Члениці У. Н. Союзу, Шановні Громадяни Нью Йорку й околиць!

Дня 5. березня обходитимемо 50-ліття У. Н. Союзу, отже цей громадської установи, що дала почин нашому організованому народному життю на американській землі. Тому пошануємо цю установу нашою численною участю в концерті. Хай цей день, 5. березня, буде для нас усіх справжнім, великим святом, таким великим, як великою була 50-ліття праця У. Н. Союзу для нашого добра. А звеличаємо цю працю Союзу гідно й достойно тим, що прибудемо громадно на це ювілейне Союзове свято.

Тикети можна дістати в секретарів поодиноких Союзових відділів, або в головній канцелярії У. Н. Союзу. Тикети є в ціні: 83 центи, \$1.10, \$1.65 і \$2.20.

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ 50-ЛІТТЯ У. Н. СОЮЗУ.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЬО ЙОРК, Н. Й.

З помилки бізнесменів —
антятигну добру науку!

В місяці лютих мінає три роки, як в Нью-Йорку, по довгих роках нечинності, зреорганізовано „Союз Українських Бізнесменів". Ця організація наробила свого часу чимало розголосу, не тільки в околиці Нью-Йорку, але по всіх українських громадах в Америці.

А заговорили про неї не тільки люди, котрі мають щось спільного з бізнесом, але заговорили навіть і такі, які були б краще зробили, якби ради загального добра не були торкалися такої справи. бо С. У. Б. не була ніякою політичною організацією, ані не була під впливом якихось політичних угруповань. Це була організація бізнесменів для бізнесменів. Як така, вона вже сама собою була корисна для українського громадянства, бо організувала певну його частину. Так і глядіть на таку справу інші національні групи.

Люди доброї волі дивилися на „воскресіння" тої організації досить оптимістично. Думали, що такі з того „щось" буде, особливо, як побачили на перших зборах в „Бетовен-Гол" у Нью-Йорку понад дві сотні різних бізнесменів та почувши палкі промови від наших „дорослих" бізнесменів. Отже мали певну рацію бути оптимістами такого діла, бо між ними бізнесменів таким міром, як на бізнесменів пристав. Думали, що це „вибраних" вибраних, а як так, та такі потрафимо „щось" разом зробити.

Правда, що С. У. Б. ріс у членах так скоро, що до двох місяців вписалось до С. У. Б. около 180 членів — бізнесменів різних категорій. Більшість з них становили такі, що по заплаченню першої вкладки на збори не приходили і більше членських вкладок не платили, так, що С. У. Б. остав на руках кількох бізнесменів, котрі старалися всіма силами працювати.

Думаю, що більшість так зв. незалежних від української клієнтели бізнесменів не зрозуміли ваги такої організації, бо не вказували співпраці. Думали, що така організація для них непотрібна, забуваючи, що така організація дуже потрібна не тільки для дрібних бізнесменів, але для всіх бізнесменів, без огляду на категорію, та, що така організація булаб свого роду моральним здобутком українського громадянства.

Інша частина т. зв. дрібних бізнесменів (головно grosерників) не довіряли, боялися. Вірили ворожим підсказкам. А тяжко було їх переконувати без спільної праці наших видатніших бізнесменів, бо організація не є одна особа, або комітет чи уряд, але, щоб розвивалась, вимагає безупинної праці всіх членів, або хочай тих, котрим добро організації лежить на серці.

Сьогодні, мов би в третю річницю зреорганізації С. У. Б. в Нью-Йорку, хочу пригадати всім тим, що були членами С. У. Б., скільки то ми витратили морально і матеріально лише тому, що не хотіли зрозуміти ваги доброго почину та легковажили собі таку організацію, як С. У. Б.

Морально потерпіли не тільки бізнесмени, але й українське громадянство, а найбільше потерпіли наші дрібні бізнесмени, а властиво українські grosерники.

Відомо, що в організації С. У. Б. було понад 50 процент самих grosерників. Мали ми на меті створити спеціальний відділ grosерників в рамках С. У. Б., котрі мали б робити спільно закупки споживчих то-

варів, або мати свою власну гуртвню.

Скликали ми збори, робили переговори з подібними організаціями інших народностей та засягали інформації для добра організації.

Були теж і практичні люди до ведення такої гуртвни; були навіть члени С. У. Б. — grosерники, котрі з власної охоти хотіли допомогти фінансово тій справі; був навіть такий бізнес по стороні grosерників, що не вимагав капіталу, а тільки кооперації. Та був і брак у наших grosерників двох річей: брак довіри до своїх людей і брак віри в свої сили.

Можливо, що сьогодні не один grosерник давно звинув бізнес з різних причин, бо війна є паном ситуації, але ті що остали в бізнесі, видять тепер — помилку. Вона повинна їх хоч тепер навчити, що — в задуці сила.

Кожний з дрібних бізнесменів видить тепер, де він опинився.

Кожний переживає часи, що не так то легко „купувати і продавати", як йому попередно здавалось. І думаю, що тепер кожний з дрібних бізнесменів знає, що не гроші роблять бізнесмена, але практика.

Я знаю факти, повно їх — як то натягають тих дрібних бізнесменів всякі „джабери" і троками і без троків. І можу сказати, що в Нью-Йорку і околиці ні один grosерник не дістає таких продуктів як масло, сир, всякі вироби масарські та інші м'яси по сталих цінах. А навіть має труднощі, щоб діставати решту grosерних продуктів.

Знаю, як це тепер відчуває дрібний бізнесмен, котрий завдяки своїй невідомості та підсказкам тих, котрі тепер його натягають як струну, вірив тим блахманам тоді, як був час стати паном ситуації. А чи це не було б корисним не тільки для нього самого, але також і для клієнтели?

„За практику треба платити" — так приказують. Кожний мусить платити за свої помилки, але на помилці не траплять ті, що з помилки чогось навчаються.

Треба мати на увазі, що 100 grosерників, разом взявши, представляли бізнес около 3 мільйонів доларів річного обороту. Маючи свою репрезентативну силу з таким оборотом, то кожний признає, що з такою фірмою мусять усюди рахуватись.

Поза такі факти, треба ще мати на увазі нашу країну та її воєнні змагання. Скільки то всяких жертв іде на різні цілі, а чи не було б корисним для українського загалу знати, як репрезентують себе в тих змаганнях українські бізнесмени?

Минулось і не вернеться це, що ми стратили. Та хай та помилка буде для нас наукою, а вона нам колись придасться. Я

І БУДУЧА КОРОЛЕВА ВДІВАЄТЬСЯ В ПАЙКОВУ СУКНЮ. — Підчас недавнього весілля в Вестмінстер Аббі, в Лондоні, принцеса Елізабета й принцеса Маргарета з'явилися в простих сукнях, скроєних за обмеженнями сукня, обов'язуючими в Британії.

такі віро, що найдуться люди, котрі таки збудують С. У. Б. в Америці!

Платон Стасюк.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА.

З уродин на добрі ціли.

Дня 13. лютого б. р. відбулася ювілейна забава з нагоди 50-літніх уродин п. Стефана Слободяна, котрий сповняє обов'язок головного радного У. Н. Союзу. Найближча його родина, знакоми і приятелі зішлись в цей день до його власного дому в Філадельфії, щоб своєму присутністю звеличити день уродин. Як свідчення родина зайняла належні місця при накрітій столі, забрав слово п. Онуфрій Волчек та зложив найсердечніші желання шановному ювілятові, обговорюючи його життя як громадського діяча від молодих літ аж до теперішніх, а теж як доброго і примірного мужа в житті понад 25 літ подружжя життя та вірною батька двоє дітей. Описав звернувшись бесідник до гостей, зводячи при милій гостині та ситому столі згадати і про українські установи, які потребують фінансової допомоги. Збірною знявся п. Гавр. Слободяна. Жертвували: ювілят Стефан Слободяна \$25, Гавр. Слободяна \$5, Тимко Слободяна \$2, по \$1: Семен Бабак, Гриць Дорожовський, Мих. Барановський, Василь Сегін, Онуфрій Волчек \$2. — Разом \$38. Жертводавці розподілили сумою як слід: Укр. Конгресовий Комітет \$5, Вор Модер \$5, Червоний Хрест \$5, Наше Життя \$3, Дім Старців у Філадельфії \$10, Український Католицький Семінар у Стенфорд \$10. Гроші вислали на вищепризначені місця.

Онуфрій Волчек.

ПІДПІРАЙТЕ БІЗНЕСМЕНІВ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В „СВОВОДІ", А ТИМСАМИМ ПІДПІРАЙТЕ „СВОВОДУ".

НЬО ГЕЙВЕН, КОНН.

От з кого брати приклад!

Перебуваючи в Нью-Йорку, заїшов я до гр. Осипа Березицького. Він вже від років, як не бачить, бо втратив зір. Але не втратив віри в слушність і перемогу української справи! Не може читати сам наших газет, але йому читають. І так прочитали йому про Другий Український Конгрес, що відбувся в Філадельфії й ту працю, яку тепер треба виконати. Вислухавши того всього — жертвував \$10 на працю Українського Конгресового Комітету.

А що ж ми на це? Ми, себто видючі! Коли така невидюча людина дає таку жертву, бо її бачить народна справа, то й ким соромом треба покритись перед світом нам усім, що добре видимо і незле живемо, але якось не дуже то спінимось з жертвами на попертя народної справи. А вважаємо себе часто за сто процентних патріотів!

Складаючи свою жертву, гр. Березицький заявив, що він не робить того, щоб випередити інших жертводавців, ні зачати торг: Хто дасть більше! Сказав звичай, що складає жертву як звичайний громадянин, якому дорога українська справа, і то все.

Думаю, що й в Нью-Йорку відчують ширю ось той поступок п. Березицького й дещо глибше застануться над тим, що сталося з громадою, що не вислала навіть делегата на Другий Конгрес, що нічого не робить в справі Української Ударної Кампанії в справі воєнних бондів. А як громада не робить, то що сталося з оцими, з тими, що були на переді?

Початок зроблений. Невеликий, бо недавно заснований 414 відділ У. Н. Союзу зложив від себе \$5 на працю Конгресового Комітету і продав бондів Четвертої Позички: на

\$6,500. А тепер слово за іншими товариствами і братствами.

На Конгресовий Комітет зложили: П. Березицький \$10, відділ 414 \$5, а по \$1: Петро Салабай, Іван Горбачук. — Разом \$17.

А. Маланчук.

Американський Червоний Хрест закликає впровадити безрезня всіх до збірки \$200,000.00 на його Воєнний Фонд на 1944 рік. Цей фонд мусить бути зібраним, якщо Червоний Хрест має надалі продовжувати свою працю. Жертвуйте щиро

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

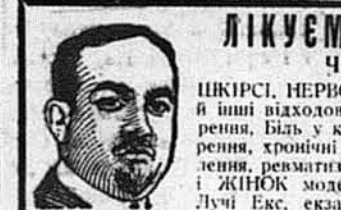

ОДИДИЧ МАЕТОК.

Цей моряк американської флотії Генрі О. Ларсон, був колись полісменом у Шікаго в околиці, де жила родина Тома Микса, відомого фільмового актора. Вдовий по акторі оставила Ларсонови маєток вартості 410,000 доларів.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 16. лютого 1944 р. помер на удар серця у 62. році життя АНДРІЙ НЕПОРАДНИЙ, член Тов. Зап. Січ, від. 363 У. Н. Союзу в Олен, Н. Й. Похоронений за села Серини серед. пов. Рогатин. До У. Н. Союзу вступив у 1915 році. Похоронив у смутку жону Катерину, три дочки, сина і двоє внуків. В. Р. П. Г. П. секр.

ОПЛАТА УМІРКОВАНА. — МЕДИЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ \$2

DR. ZINS (28-літнє заведення)

110 EAST 16th STREET (Union Square) NEW YORK, N. Y. Щоденно від 9. г. рано до 7. г. веч. У неділі від 9. рано до 2. пол.

ДУМАЙТЕ ПРО ЦІНУ!

Ми не жадаємо від тих, котрі до нас приходять, щоб вони забули про ціну, або не питалися за неї; ми з власної пошукки цю справу підносимо.

Як кому на тім залежить, то може переконатися з власного досвіду, що наші ціни є якнайбільш умірковані; вони є приступні для кожної родини, без уваги на обставини.

STEPHEN J. JEWISIAK & SON FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne Phone: BErgen 4-5989 BAyonne 3-0540

Д-Р С. ЧЕРНОВ

Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров. Аналіз крові для подружжя слюдоват. Геморойди й желяки лікуються без операції.

223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14. GRamercy 7-7697

Офісний години: денно від 10 до 7:30. В неділі від 11 до 1:30.

Жінка-доктор до обслуговування. X & Флюроскоп. — Екзамінація \$2.00

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН

ІЩО ОБСЛУГОВУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN FUNERAL HOME

433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга щира і чесна

383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J.

Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

заришук погребам по ціні так низькій як \$150.

ОБСЛУГА НАПРКАЩА.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Rignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

НА ФІЛАДЕЛЬФІЮ

І ОКОЛИЦІ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.

Tel. MARKET 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Занимаєсь похоронами

В БРОНКСІ, БРОУКЛІНІ, НЬО

YORK І ОКОЛИЦІХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORehard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL

707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.)

B R O N X, N. Y.

Tel.: MElrose 6-6877

ТАРЗАН, ч. 927. Тонкий Джовнс, американець.

Як Джад-Баль-Джа дав сигнал на поляну вийшов чоловік і здержався здивований.

„Що це таке? Цирк" сказав до себе. Французи здивувалися. „Американець!"

„Так. Я звусь Слим Джовнс, американець. Воював на півночі. Поївав у неволі. Утік".

Як Джад-Баль-Джа поступив до нього, Слим крикнув: „Гей, мистер, заклич свого льва, як не хочеш, аби йому щось сталося".